

EPRAVO.CZ Digital - Co s novým soukromým právem

eFocus

Společnost EPRAVO.CZ a Česká advokátní komora uspořádaly pod záštitou ministryně spravedlnosti Heleny Válkové 3. ročník odborné konference Nové soukromé právo.

Předseda České advokátní komory Martin Vychopeň na úvod konference zmínil: „Jedno považuji za vhodné a nutné říct. Nemáme rádi zákopové války. S aplikační praxí nového občanského zákoníku se vynořují problémy, které se začínají diskutovat. Proto zazní na konferenci hlas tvůrců i odpůrců nového soukromého práva.“ Dodal, že jak Česká advokátní komora jako stavovský organizace, tak advokáti samotní přistupují k NOZ 50 na 50. „Půlce našich klientů totiž vyhovuje, půlce nikoliv,“ dodal.

Nemáme dělat nic?

I. náměstek ministryně spravedlnosti, Robert Pelikán, se ve svém příspěvku věnoval záměrům a cílům takzvané velké novely nového občanského zákoníku. Malá novela je podle něj totiž po výtce politická, a tak se do jejího bližšího rozboru nepustil. Na úvod nastínil harmonogram velké novely, kdy by měla být představena v prosinci tohoto roku a na jaře odeslána do legislativního procesu. Ministerstvo zároveň plánuje diskuzní platformy a semináře.

Robert Pelikán hned v úvodu také zmínil výtky kritiků přehnaně rozsáhlé novelizace, a to absenci analýzy potřeb praxe. To je podle něj neuskutečnitelné. Připomněl, že podle něj ani aktuální verze NOZ analýzu neměla. „Šlo se cestou diskontinuity, doktrinní volby různých zahraničních zdrojů. My dnes nemáme doktrínu, nemáme judikaturu. Nemáme tedy dělat nic?“ ptal se pléna. Aplikace soukromého práva trvá dlouhou dobu, ale již nyní je podle Pelikána jasné, že například nesporná agenda neobstojí. „Soudci se ještě neponořili do textu, aby ho pochopili,“ řekl. Ministerstvo podle něj volí pro novelu jiný přístup. „Tam, kde není předchozí zkušenost, tak v těchto oblastech v rámci předběžné opatrnosti poopravujeme nejasná, konfliktní a nedokonalá ustanovení. Neznamená to ale kritiku textu jako takového,“ dodal s tím, že dokonalý zákoník, který by nepotřeboval poopravit, nelze napsat. „Neděláme nic jiného než opravy „Software bugs“, tedy „Programátorských chyb“,“ řekl.

Příklady konkrétních změn podle Pelikána

Náměstek ministryně spravedlnosti nastínil několik možných změn v rámci takzvané velké novely. Jako první uvedl, dle jeho názoru, konflikt §1994 a §1887, kdy není jasné, zda má splnutí práva jednoho ze solidárně oprávněných věřitelů s povinností dlužníka zaniknout dluh jako celek nebo jen část tohoto solidárního dluhu. Dle § 1878 totiž prodlením jednoho ze spoluvěřitelů se ocitají v prodlení také ostatní spoluvěřitelé. Spojí-li se pohledávka a dluh v osobě jednoho ze spoluvěřitelů, zanikají tím i pohledávky ostatních spoluvěřitelů vůči dlužníku.

Podle § 1994 pak plynutím práva věřitele a povinnosti jednoho z dlužníků zavázaných společně a nerozdílně zaniká dluh do výše odpovídající podílu tohoto spoludlužníka. Splnutím povinnosti dlužníka a práva jednoho z věřitelů oprávněných společně a nerozdílně zaniká pohledávka do výše

odpovídající podílu tohoto spoluvěřitele. Ministerstvo tak podle Pelikána bude navrhopvat vyškrtnout problematickou úpravu v §1994.

Skutečné problémy jsou ponechány stranou

Robert Pelikán ihned po svém příspěvku konferenci z pracovních důvodů opustil a přenechal tak Karlu Eliášovi nehájený prostor k reakci. „Ten, komu chybí historická paměť může říct, že před novým občanským zákoníkem neproběhla analýza,“ řekl Eliáš na úvod. „Pokud mluvím s lidmi z praxe, převládá názor, že se musí zákoník usadit. Nemá se zasahovat tam, kde to není nezbytně nutné,“ dodal.

K Pelikánovu příspěvku se vrátil s reakcí na jeden bod s tím, že by se o všech dalo diskutovat hodiny. „Proč škrtat §1994? Proč nemá zaniknout jen část dluhu,“ ptal se s tím, že sál podle něj slyšel autoritativní stanovisko, že se to tak prostě udělá. Eliáš také připomněl názor Nejvyššího soudu, který řekl, že by se mělo o novele NOZ začít diskutovat minimálně rok po účinnosti kodexu.

„Po Marvanové nastoupil na ministerstvo jiný „sekáč“ a začalo se hovořit o radikálním odstranění plna chyb,“ řekl na adresu Pelikána s tím, že se politická i odborná rovina shodly již před rokem v tom, aby vláda nejprve připravila analýzu dopadů NOZ na praxi, a až poté připravila případnou novelu. Na tom se ostatně shodla i vláda samotná v únoru 2014. Karel Eliáš pak zmínil „nekomunikaci“ ministerstva spravedlnosti ohledně takzvané malé novely NOZ. „Zčásti jde novela vstříc společenským tlakům, zčásti mediální poptávce a zčásti jde o osobní libůstky,“ řekl s narážkou na svěřenské fondy. „Mrzí mě, že jsou ponechány stranou skutečné problémy, které nový občanský zákoník v praxi dělá,“ avizoval Eliáš. Jako příklad vybral ustanovení §901, odst. 1, kde je dle jeho slov zjevná chyba. V ustanovení se totiž píše, že povinnost a právo rodiče pečovat o jmění dítěte zaniká prohlášením úpadku na majetek rodiče. „Zbavení odpovědnosti ale dává smysl jen tehdy, když se ocitne v konkurzu,“ řekl Eliáš s tím, že si bohužel banky vykládají text podle slov a ne smyslu.

„Připravovaná novela je pokusem využít aktuální mocenské postavení k prosazení vlastní koncepce,“ uzavřel Eliáš svůj příspěvek. Bývalý náměstek ministra spravedlnosti, advokát František Korbek na Eliáše navázal s tím, že praxe není hloupá a je třeba jí naslouchat a inspirovat se jí. „Každá novela by měla být výrazně lepší, než stávající znění,“ řekl s tím, že body, které Robert Pelikán nastínil, nejsou kardinální chyby. Malou novelu pak Korbek nepovažuje jen za legislativně technickou, ale věcnou. „Zákonné předkupní právo, podíly... to chce diskuzi,“ řekl.

**Jaké další změny bude navrhopvat Robert Pelikán a kdo další na konferenci vystoupil?
Kompletní článek naleznete v aktuálním vydání EPRAVO.CZ Digital.**

Nové číslo si můžete stáhnout vždy poslední středu v měsíci, a to ZDARMA na App Store a Google Play. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)

- [Žaloba v civilním právu procesním](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [KJT: přijedte do Varů diskutovat o problematice reparace škody a újmy](#)